

Ramkraak in de Tunisstraße

Keulen

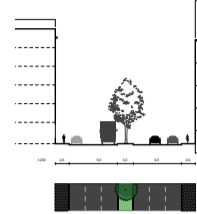
Harmen Smilde, 0941092
Rotterdamse Academie van Bouwkunst
Studio Streetwise Köln-Rotterdam
Tussenspeeling
5 oktober 2018

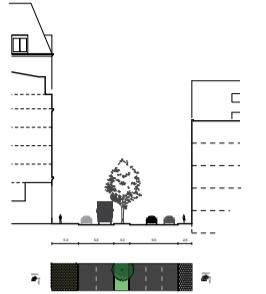
Situatieplattegrond met bankgerelateerde invulling

Schets voormalige westelijke straatwand (huidig Kolhoff-gebouw)

Tunisstraße voor 2006

Tunisstraße sinds 2009

Openbaar / privé (naar Giambattista Noll): huidige situatie

De Nord-Süd-Fahrt aantrekkelijk maken voor de wandelaar is meer dan alleen het creëren van loop- en verblijfsruimte. Ook met de gebouwen moet wat gebeuren: zowel de ontsluitingen als het programma moeten verbonden worden met de straat.

Een bunker aan de Tunisstraße. Een langgerekt blok zonder in- of uitgang, met roosters van een verdieping die zich half onder de grond bevindt. Alleen de gele letters 'Commerzbank' op de betonnen gevel geven een inkijkje in de andere zijde van de muur. En mocht daar inderdaad iemand zijn, dan lijkt die niet geïnteresseerd in het leven buiten op straat.

De overkant oogt een stuk aantrekkelijker. De door Hans Kolhoff ontworpen straatwand is onderverdeeld in 4 delen met een hoge benedenverdieping waar je, al is het soms maar gevoeltmatig, naar binnen kan kijken. Voorbijgangers passeren over de brede, zachtgele stoep enkele grootse entrees.

Aan de achterzijde van de Commerzbank ligt een pleintje met daaraan de St. Andreaskirche, die zich hier bescheiden onder de rook van de Dom heeft opgesteld. De wereld van de bank, kerk en binnenstad komen hier samen, maar het interme pleintje ligt verscholen en oogt zelfs wat vergeten. De Deutsche Bank en de kerk hebben beide hun entree aan de westzijde van het pleintje, maar naast enkele verdwaalde toeristen lijken hier weinig mensen naar toe te komen.

In dit ontwerp wordt het bouwvlak ornamantel, de begane grond wordt transparant gemaakt. Aan de zijde van de Tunisstraße worden de onderste verdiepingen samengevoegd en van een open gevel voorzien. Een brede en hoge onderdoorgang verbindt de straat, via een publiek toegankelijk binnenterrein, met de Andreaskirche op het Andreaskloster.

Openbaar / privé (naar Giambattista Noll): huidige situatie

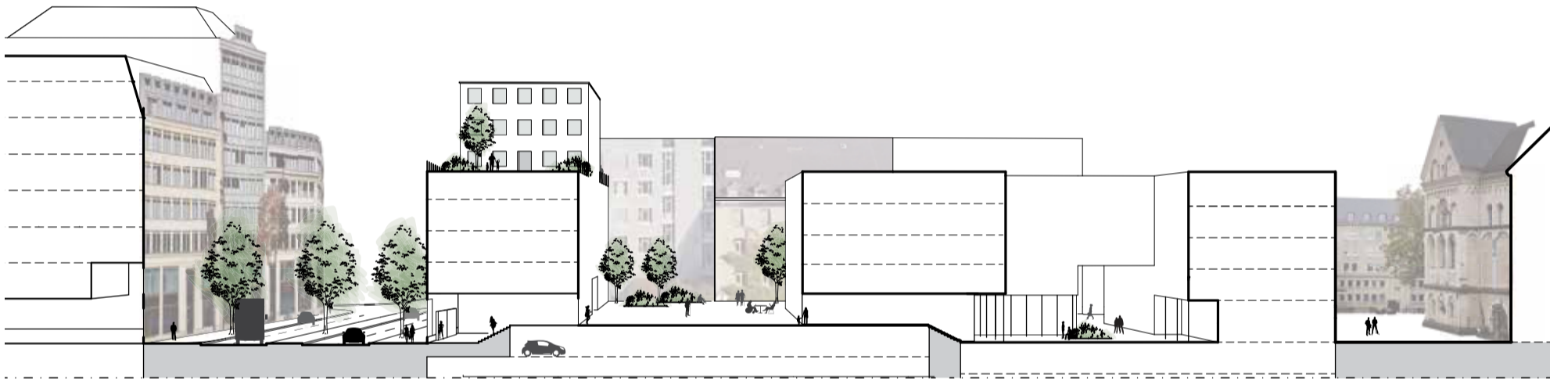
situatie volgens ontwerp

Analyse gevels

Programmaverdeling

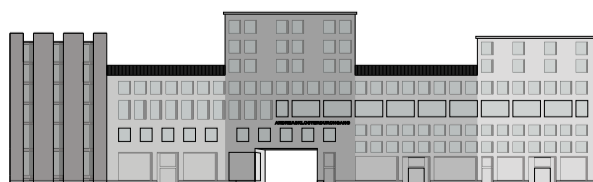
Perspectivische doorsnede ontwerp 1:200

Gevelaanzicht ontwerp 1:125

Geveeenheden 1:400

Gevelgeldig 1:400

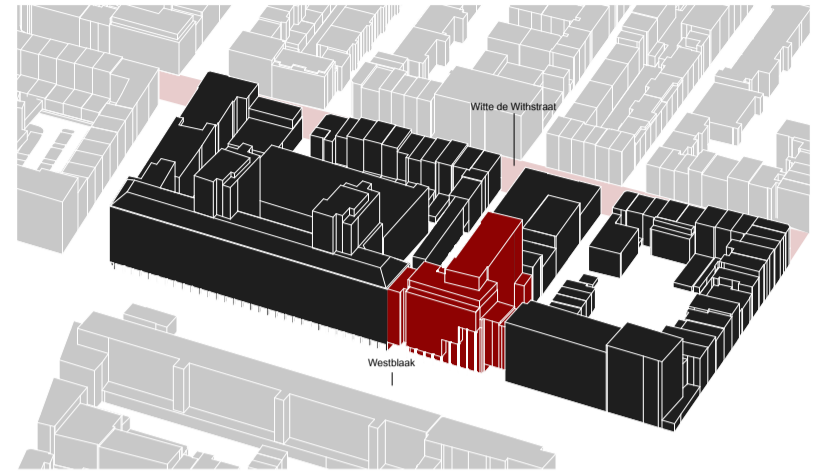
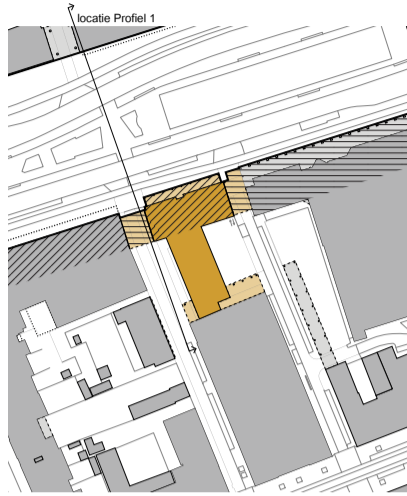
Programmaverdeling 1:400

Bank (bestand) Commerciële functie (evt. i.c.m. kantoor) Woning
Kantoor (evt. i.c.m. bank) Privéakunt. l.b.v. woning

Handreikingen vanuit de Westblaak

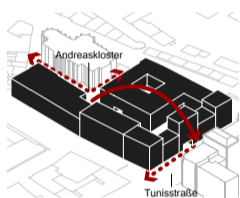
Rotterdam

Harmen Smilde, 041092
Rotterdamse Academie van Bouwkunst
Studio Streekluis K01n-Rotterdam
Tussengeving 2
16 november 2018

De Westblaak is een belangrijke oost-west-verbinding met onder meer het skatepark ook kwaliteit als verblijfsruimte. Op een cruciale plek van de Westblaak blijft de potentie onbenut om met de zijstraten verbinding aan te gaan met de achtergelegen populaire Witte de Withstraat. Een relatief kleine ingreep brengt daarin verandering.

Een straatwand van bijna 250 meter aan de zuidzijde benadrukt de oost-westgerichtheid van de Westblaak. De bebouwing is sterk gericht op de Westblaak: twee zwaar

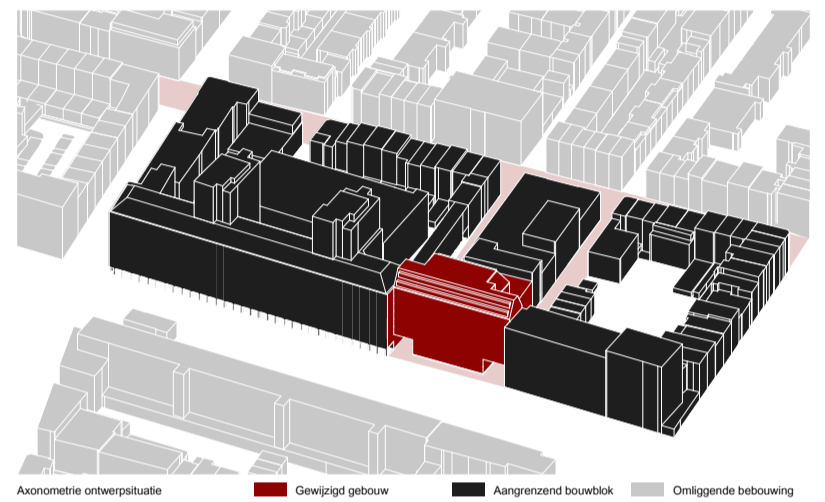
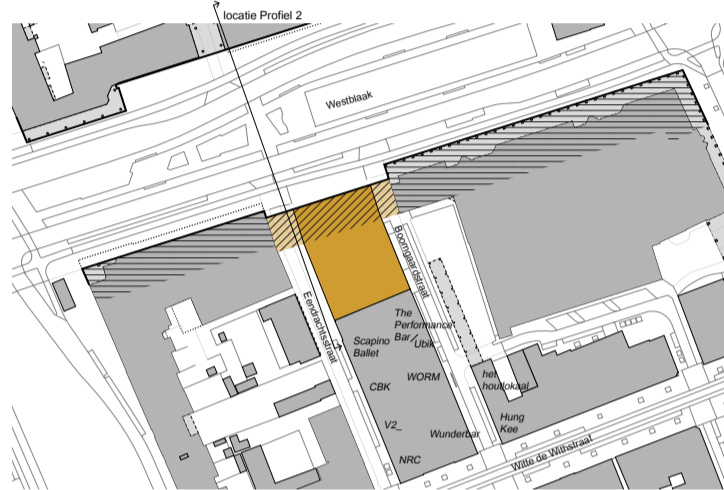

Uitgangspunt Ramkraak (Keulen): kwaliteit achterzijde bouwblok betrekken bij de voorzijde.

overbouwde zijstraten, de Eendrachtsstraat en Boogaardstraat, blijven ruisonnig ongemerkt, zelfs voor de voetganger. Dat is een gemiste kans, want beide zijstraten vormen directe verbindingen met de Witte de Withstraat, die zich afgelopen decennia heeft ontwikkeld tot een van de belangrijkste uitgaansgebieden van Rotterdam. Uitbreiding van dit uitgaansgebied is geen vreemde gedachte, waardoor een handreiking vanuit de Westblaak beide straten zou versterken.

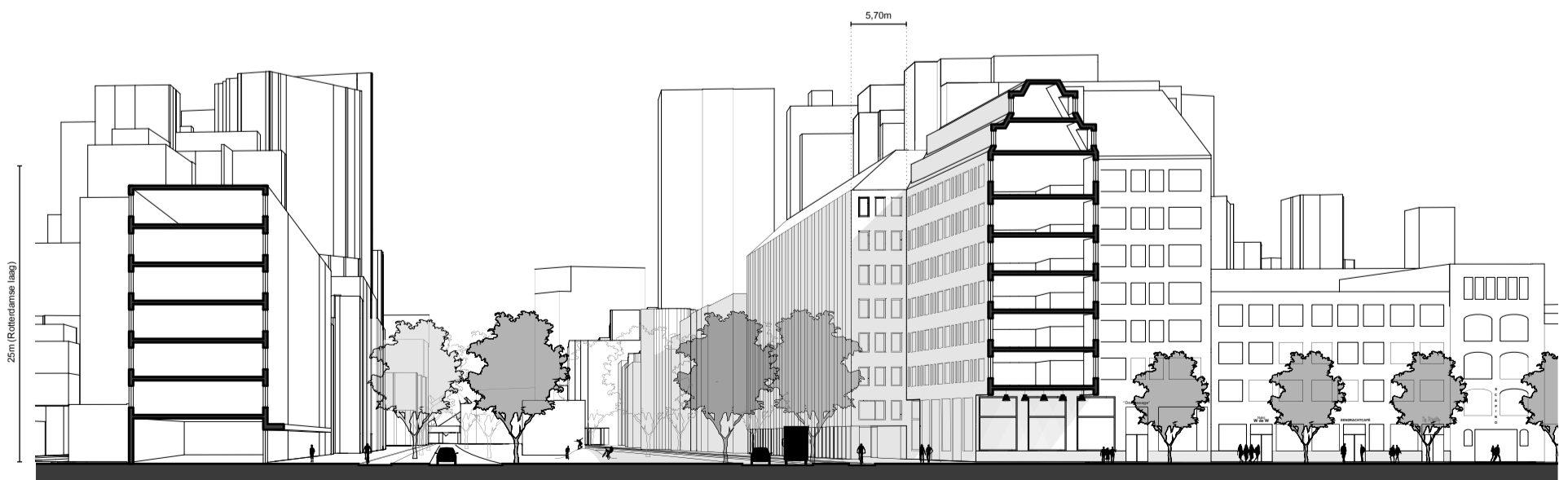
Het pand tussen de zijstraten wordt vervangen door een nieuw, afzijdig gebouw dat enerzijds aansluit op de Westblaak en anderzijds de Eendrachtsstraat en Boogaardstraat begeleidt. Het hele gebouw krijgt een hoge, zodat in beide straten aansluiting gevonden wordt op de bestaande bebouwing die op hun beurt aansluiten op de Witte de Withstraat.

Waar met Ramkraak in Keulen een doorbraak werd geforceerd naar het achtergelegen Andreas-klooster, biedt dit nieuwe gebouw twee handreikingen naar de Witte de Withstraat.

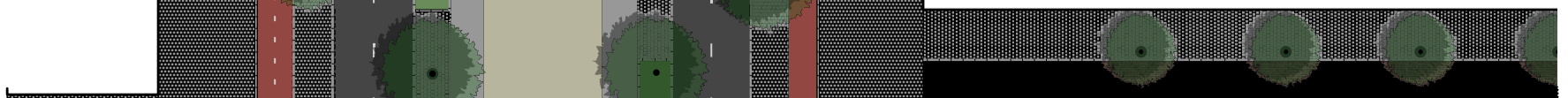
Profiel 1, huidige situatie
1:200

8,20m (var.) 3,00 3,50 6,50 22,00 6,50 3,30 2,50 6,50

Profiel 2, ontwerpsituatie
1:200

8,20m (var.) 3,00 3,50 6,50 22,00 6,50 3,30 2,50 9,00

Poortgebouw in een straatwand

Kunsthofpassage, Dresden. Een voorbeeld van een geborgen achterwereld met onderdoorgang.¹

Drukke verkeersaders zijn vaak afgesneden van het omliggende stedelijke weefsel. Achter de straatwanden bevinden zich verborgen verblijfsruimtes. Anno 2018 wordt van de binnenstedelijke verkeersaders verlangd ook aantrekkelijk te zijn voor de trage verkeersstromen zoals de wandelaar, waarbij het verbinden van de verkeersader met de verblijfsruimtes grote kansen biedt.

Verbinding van de drukke verkeersader en de behaaglijke ruimte vraagt echter om zorgvuldigheid. De snijdende werking van de verkeersader heeft deze verborgen ruimtes namelijk juist gecreëerd, het is de achtertuin

geworden. Door verbindingen te maken veranderen de identiteit en de hiërarchie van de verkeersader en verblijfsruimte, maar tot op zekere hoogte zullen deze behouden moeten blijven om hun kracht te behouden.

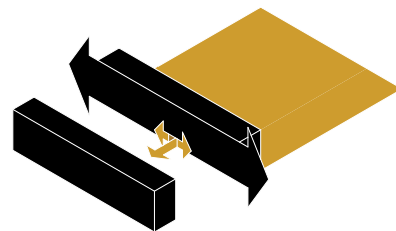
Ingrenen moeten allereerst aansluiten op de aanliggende bebouwing. Dit vraagt om een veel- of afzijdig blok, aangezien de bebouwing zowel op de verkeersader alsook op de verblijfsruimte moet worden aangeknoopt.

Ingrenen aan de gevel en goede hoekoplossingen. De onderdoorgang maakt deel uit van de achtergelegen verblijfsruimte; de openbare ruimte en eventuele plint moeten daarin doorlopen. Van beide kanten wordt de onderdoorgang hierdoor geen obstakel en het versterkt de herkenbaarheid vanaf de verkeersader.

Het poortgebouw en de onderdoorgang waarborgen de geborgenheid van de ruimte erachter, en versterken waar nodig het contrast met de verkeersader door de voetganger de hoofdrol te geven.

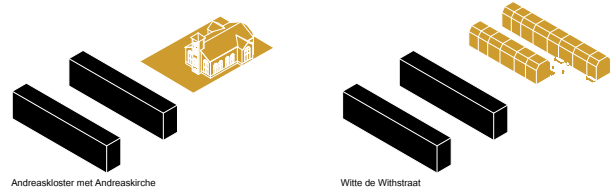
Hiërarchie

De richting van de verkeersader blijft dominant in de bebouwingsstructuur. De achterwereld prikt enkel op maaienveld door de straatwand.

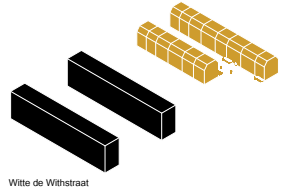

1. Verblijfskwaliteit

Zoek een achtergebied met bestaande verblijfskwaliteit

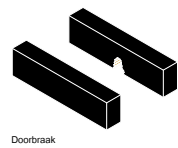
Andreaskloster met Andreaskirche

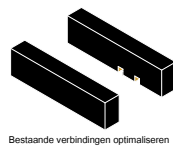
Witte de Wihtstraat

2. Verbinding

Zoek de beste manier om deze aan de (voetgangersruimte op) de verkeersader te koppelen

Doorbraak

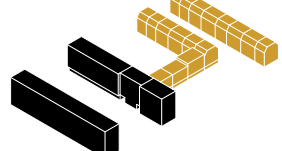
Bestaande verbindingen optimaliseren

3. Aanhechting

Zoek aanknopingspunten op aanliggende bebouwing in beeld en functie

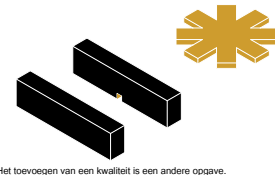
Geleding en plint overzijde, binnentuinen

Zijstraten, W. de Wihtstraat, colonnade

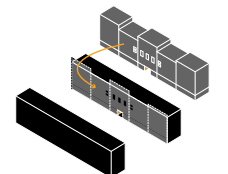
Valkuilen

Nieuwe i.p.v. bestaande kwaliteit

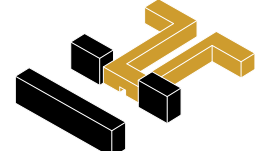
Het toevoegen van een kwaliteit is een andere opgave.

Ingrenen zijn niet kopiëerbaar.

Ingrenen (zoals het aanbrengen van geleding) zijn locatiespecifiek.

Poortgebouw moet aansluiten bij de verkeersader.

Het poortgebouw is hier geen onderdeel van de straatwand van de verkeersader.

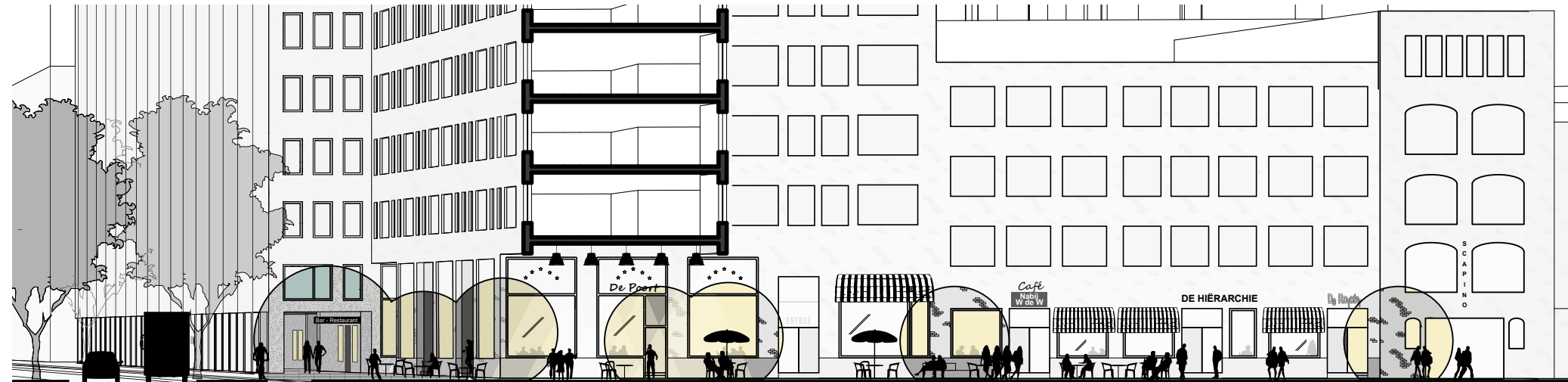
Ingrep sluit aan op aanliggende bebouwing

Zijstraten en doorgangen zijn voor de voetganger goed zichtbaar.

De onderdoorgang wordt onderdeel van de zijstraat

De zijstraat wordt het gebied van de voetganger

Ingrep sluit aan op aanliggende bebouwing

De bestaande lage colonnade loopt haarfijn over in de ruimte voor de teruggetrokken gevel.

Door een terugliggende gevel ontstaat een kleine pleinruimte die de Westblaak met de zijstraten verbindt.

Door de doorgetrokken plint en het hoge plafond slaat op de begane grond het pand 'de hoek om'.

De ontsluitingen van woningen, horeca of culturele voorziening zijn tot in de onderdoorgang gesitueerd.

De straatwand van de zijstraat loopt direct door in de onderdoorgang.

Horecazaken en culturele voorzieningen met bijbehorende uitstallingen bepalen het straatbeeld.

Bestaande bebouwing vormt het aanknopingspunt voor het nieuwe gebouw: zowel in vorm als in functie.

Reflectie

Harren Smilde, 0941092
Rotterdamse Academie van Bouwkunst
Studio Streetwise K&H-Rotterdam
Empresentatie
11 december 2018

¹Breuveemdeling afbeeldingen
http://canal-isjes.com/wp-content/uploads/Hot_de_Tiere.jpg
https://farm2.static.flickr.com/1500/25885511060_1f68f86469_b.jpg